

Таццяна ПАНОВА:

«У дэкрэце я была тры месяцы»

У жыцці мастацкага
кіраўніка майстэрні
эстраднага
мастацтва
«Хвілінка» Таццяны
Пановай усё цесна
пераплялося: сям'я
і праца. Яе муж
Яўген Фамбараў
адзначае, што
Таццяна ўмее ўсё
сумяшчаць, нікога
не абдзяліўшы
ўвагай. З імі
вельмі цікава мець
зносіны: яркая
экспрэсіўная
Таццяна —
з пароды тых
жанчын, якія
заўсёды застаюцца
маладымі
і дзейнымі,
і Яўген —
увасабленне
спакою
і ўплўненасці
чалавека, які ўсё
моцна трымае
ў сваіх руках.

(Заканчэнне
на 5-й стар. «СГ».)

Таццяна і Яўген.

«У дэкрэце я была тры месяцы»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

— Што было спачатку: сям'я ці «Хвілінка»?

Таццяна ПАНОВА (Т. П.): — Сям'я, хоць «Хвілінка» — таксама наша сям'я. Мы з Жэнем разам вучыліся ў музычным вучылішчы, наш курс быў вельмі дружны. Пасля заканчэння вучылішча Жэню прызвалі на службу ў войска, а я паступіла ва ўніверсітэт культуры. У гэты перыяд мы выпалі з поля зроку адно аднаго.

Яўген ФАМБАРАЎ (Я. Ф.): — Пасля вяртання з войска я таксама паступіў ва ўніверсітэт культуры. Ведаў, што многія сябры па музычылішчы ўжо там. З Таняй аднавілася знаёмства, калі мы выпадкова апынуліся ў адным ліфце і паспелі абмяняцца тэлефонамі.

Т. П.: — У нас былі агульныя сябры, інтарэсы, аказалася, што і жывём па суседстве. Як пара мы сустрэліся ўсяго тры месяцы, і нека само сабой вырашылася, што ствараем сям'ю.

— Звычайна студэнты творчых ВНУ выступаюць на чужых вяселлях, каб зарабіць на сваё. А вы паспелі?

Т. П.: — Не, не паспелі, увесь час ішоў на вучобу. Вяселле нам спраўлялі бацькі, за гэта ім вялікі дзякуй. Мы лічым, што вяселле — вельмі асабістае свята, на якое запрашаюцца толькі самыя блізкія людзі, таму не вельмі фінансава абцяжарылі бацькоў. А вось музыканты, якія працавалі ў кафэ, у той вечар адпачывалі, бо выступалі нашы сябры.

— А як далей уладкоўвалі жыццё? Пераваліся на завочнае аддзяленне?

Я. Ф.: — Таня ішла на чырвоны дыплом, а маёй спецыяльнасці — «Музыкант-духавік» — завочна наўрад ці па-сапраўднаму навучышся, таму мы засталіся на дзённым. Паўтару ўслед за Таняй: дзякуй нашым бацькам. Канешне, яны дапамагалі, пакуль мы вучыліся.

Яраслаў — гонар бацькоў.

— А дзе вы жылі?

Я. Ф.: — У Танінай мамы, і пераходзілі ўсе разам. Мая цешча Раіса Міхайлаўна — вельмі тактоўная, разумная жанчына, ні разу ў жыцці не адчуваў сябе ў яе доме, як кажуць, у «прымах». Мы з ёй нават змовы супраць Тані ладзілі...

— А вось пра гэта падрабязней, калі ласка...

Я. Ф.: — Нашаму сыну Яраславу было тры месяцы, калі Таня з «Хвілінкай» з'ехала на конкурс у Магілёў. Сын захварэў, высокая

Вяселле.

тэмпература... Таня тэлефануе, пытаецца, як дзіця. Мы вырашылі, што нічога не гаворым, самі справімся. Навошта яе хваляваць, калі на адлегласці яна нічым не можа дапамагчы?

Т. П.: — З таго конкурсу мы прыехалі ў званні лаўрэатаў. Там я пазнаёмілася з кампазітарам Алегам Елісеенкавым. Ён, калі даведаўся, што я — маладая мама, якая корміць дзіця, сказаў: «Вы вар'ятка, прыезджайце да мяне па песні, будзе вам падарунак». З таго часу ён дорыць нам цудоўныя дзіцячыя песні.

— Вы планавалі нараджэнне дзіцяці?

Т. П.: — Так, прычым, вельмі свядома. Перш трэба было стаць на ногі як у прафесійным сэнсе, так і цалкам самастойна забяспечваць сям'ю. Пасля заканчэння ўніверсітэта мне прапаноўвалі аспірантуру, можна было застацца і ў 1-й музычнай школе Мінска, дзе праходзіла практыку. Усё гэта было вельмі зручна, але мне так хацела свай калектыў! Адным з пунктаў размеркавання была 194-я школа з эстэтычным ухілам у мікрааёне Сокал. Па тым часе — далекавата, рэйсавым аўтобусам трэба было дабірацца. Але там працаваў такі класны дырэктар! У мяне стварылася вялікая нагрузка: спевы, малодшы школьны хор, вакальная група, факультатывы па эстэтыцы і пры гэтым — неверагодная творчая свабода. Вось адтуль адлічвае «Хвілінка» свае 30 гадоў!

Сын, любімы і доўгачаканы, з'явіўся, як мы і планавалі, праз пяць гадоў пасля вяселля. Мая мама жартавала: «Таня ў радзільным доме, а па тэлевізары паказваюць яе дзяцей».

— Кажуць, што ў дэкрэце вы і не сыходзілі. Запрасілі няню ці бабулі дапамагалі?

Т. П.: — У дэкрэце я была тры месяцы. Як маладой маме мне вельмі пашанцавала! Па-першае, Жэня — выдатны муж і бацька, дзякуючы якому я не ведала, што такое ўставаць па начах да дзіцяці. Па-другое, нашы творчыя прафесіі, а мая маці таксама педагог па музыцы, дазволілі складаць графік работы так, што з Яраславам хтосьці ўвесь час быў, часцей за ўсё мая мама. А з трох гадоў сын ужо займаўся ў «Хвілінцы».

— Яўген, а вы не раўнавалі жонку да працы?

Я. Ф.: — Было крыху... Сустрэкаў яе са школы, часта ехалі апошнім аўтобусам... Але я разумеў, як

Тані цікава і важна тое, што яна робіць. І ёй удаецца сумяшчаць кар'еру і сям'ю, яе халае на ўсё!

Т. П.: — Так, усё цесна пераплялося: адно немагчыма без другога. У нейкі момант прыйшло разуменне, што для далейшага развіцця «Хвілінцы» патрэбная ў тым ліку юрыдычная самастойнасць. А каму даверыць пячатку, бухгалтэрыю? На 100% я магла даверыцца толькі мужу. Таму і прапачыла Яўгена стаць дырэктарам калектыву.

Я. Ф.: — Мне падабалася мая праца ў аркестры ўнутраных войскаў. Але я цудоўна разумеў, што Тані патрэбна дапамога. Падумаў, раз спраўляюся з сямейнай бухгалтэрыяй, атрымаецца і тут. Да таго ж, я ўдзельнічаю і ў творчым працэсе, таму няма такога адчування, што я як музыкант наступіў на горла ўласнай песні.

Таццяна Панова з мужам і сынам.

— У вас шмат зносін з бацькамі дзяцей, напэўна, даводзіцца сутыкацца з іх завышанымі патрабаваннямі і да вас, і да дзяцей?

Я. Ф.: — У нас ёсць дакладныя правілы, і мы адразу знаёмім з імі бацькоў. Першае, аб чым папярэджваем: мы не прадзюсарскі цэнтр і не ствараем «зорак». Мне заўсёды няёмка, калі бацькі кажуць: маўляў, аддаў сваё дзіця на музыку. Што значыць аддаў? Адрацу тлумачым, што ў «Хвілінцы» няма гувернёраў і аніматараў, у нас — педагогі. Таму бацькі самі павінны разумець і дзяцей настраіць на тое, што тут яны будуць займацца, мець зносіны, гэта значыць, прыкладаць свае намаганні. Прынцып просты: лепш мы менш заробім, але будзем сумленныя перад сабой і бацькамі.

Калі мы працуем з новымі рэжысёрска-пастанавачнымі група-

мі, яны звычайна пытаюцца, колькі будзе дзяцей і бацькоў за кулісамі. І некаторых здзіўляе мой адказ: напрыклад, дзесяць дзяцей і адзін педагог. У нас катэгарычна не прынята, каб за кулісы з дзіцём прабіралася пяцёра дарослых і там яны спаборнічалі, хто лепш завяжа бант. Дзякуючы педагогам нашы дзеці дысцыплінаваныя, самастойныя, упэўненыя ў сабе, у іх развіта пачуццё каманды.

Т. П.: — Задача бацькоў — купіць квітку на канцэрт і падтрымаць дзяцей апладысмантамі. Ведаеце, мы навучаем, развіваем не толькі дзяцей, але і бацькоў. Апошні выпадак: зборны канцэрт, сярод салістаў — Уладзімір Громаў. Дзве мамы нашых вучняў пасля канцэрта пытаюцца ў мяне, дзе яшчэ можна яго паслухаць. Кажу, што ў оперным тэатры. А далей

неяк, нават нечакана для нас, ён аказаўся выдатным вядучым канцэртаў, у яго проста вельмі такая прафесійная дыктарская манера была. Яму падабалася журналістыка, ён публікаваўся ў «Зорьке», быў вядучым дзіцячай рубрыкі ў праграме «Наша раніца», карэспандэнтам на «Еўрабачанні». Мы былі упэўненыя, што сын паступіць на журфак, але ён абраў прафесію гукарэжысёра. У свае 26 гадоў Яраслаў дасягнуў прафесійных поспехаў, яму давяраюць агучваць самыя прэстыжныя канцэрты. Вельмі ганарымся, што сын усяго дабіўся сам. «Чаму мама не сказала, што ты яе сын?» — пытаўся нека ў Яраслава кіраўнік вакальнай групы «Беларусы» Валеры Шмат. А для мяне важна, каб Яраслаў атрымліваў высокую адзнаку як прафесіянал, а не як мой сын.

Раіса Міхайлаўна Панова — любімая мама, цешча і бабуля.

мне зразумела: прыйдуць у тэатр, паслухаюць Громава, а потым іх зацікаваць іншыя салісты, і ўсё — людзі далучаюцца да опернага мастацтва.

— Гэта значыць, у адносінах да сына ў вас перамагае прафесіянал?

Т. П.: — Перш за ўсё я мама, якая вельмі любіць сына, але цяпер розай любоўю. Гэтаму я навучылася ў сваёй мамы. Заўсёды адчувала сябе любімым дзіцем, але патрабавальнасць таксама прысутнічала. Больш за ўсё мяне пеціў дзядуля. Мама паважала мае дзіцячыя інтарэсы. З мамай нам падабалася хадзіць на канцэрты ў філармонію. Гэта такія цёплыя ўспаміны. Вельмі рада, што мая мама таксама ў «Хвілінцы» — яна выкладае вакал у малодшай групе.

Я. Ф.: — І робіць гэта цудоўна. Раіса Міхайлаўна праводзіць заняткі ў гульнявой форме, каб дзецям было камфортна і зразумела.

— Як вы праводзіце водпуск?

Т. П.: — Цяжкае пытанне. У чыстым выглядзе водпуск у нас добра, калі тыдзень. А традыцыйна мы адпраўляліся з калектывам на фестывалі, конкурсы. Атрымлівалася і падарожнічаць, і паглядзець іншыя краіны. Цікава ўбачыць іншыя дзіцячыя творчыя калектывы і сябе паказаць. У нас цудоўныя дзеці, добры рэпертуар, створаны менавіта для іх, таму заўсёды паспяхова выступаем.

— Ці гатовыя вы да з'яўлення ўнукаў?

Т. П.: — Мы, можа, і гатовыя, але ад нас гэта ніяк не залежыць. Мы не з тых бацькоў, якія ўвесь час пытаюцца: калі ажэнішся? Калі Яраслаў з намі нечым дзеліцца, мы рады, але самі парад не даём. Як калісьці мае і мужавы бацькі бачылі ў нас асоб, паважалі наш выбар, так і мы зараз ставімся да свайго сына.

Маргарыта ДРАЗДОВА, фота з сямейнага архіва Таццяны Пановай і Яўгена Фамбарова.